

**ОДЛУКУ
О СТИЦАЊУ ДРЖАВЉАНСТВА
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ**

Члан 1.

(Предмет Одлуке)

Овом Одлуком у држављанство Босне и Херцеговине прима се лице:

Име: Дивна Презиме: Зовко пол: женски, рођена 08.01.1970. године у мјесту Метковић, Република Хрватска, држављанка Републике Хрватске, име оца: Јерко Зовко, име мајке: Добрила Зовко рођено Ждерић.

Члан 2.

(Упис у матичне књиге)

На основу ове одлуке надлежни матични уред извршити ће упис у матичне књиге рођених, односно књиге држављана Босне и Херцеговине.

Члан 3.

(Реализација)

Задужује се Министарство цивилних послова Босне и Херцеговине за реализацију ове одлуке.

Члан 4.

(Ступање на снагу)

Одлука ступа на снагу даном доношења и објављује се у "Службеном гласнику БиХ".

СМ број 65/22
23. јуна 2022. године
Сарајево

Председавајући
Савјета министара БиХ
Др **Зоран Тегелтија**, с. р.

**ВИЈЕЋЕ ЗА ДРЖАВНУ ПОМОЋ
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ**

481

На основу члана 12. став (3) тачка d) и члана 18. став (1) Закона о систему државне помоћи у Босни и Херцеговини ("Службени гласник БиХ", бр. 10/12 и 39/20), те члана 247. Закона о управном поступку ("Службени гласник БиХ", бр. 29/02, 12/04, 88/07, 93/09, 41/13 и 53/16), рјешавајући у поступку, обновљеном по службеној дужности, а у вези с додјелом државне помоћи у облику гаранције кориснику Јавно предузеће "Електропривреда БиХ" д. д. Сарајево, за кредитно задужење у сврху реализације Пројекта "Изградња блока 7 - 450 MW TE Tuzla", Вијеће за државну помоћ Босне и Херцеговине на 121. сједници, одржаној 29. јуна 2022. године, донijело је слjедеће

РЈЕШЕЊЕ

1. Поништава се Рјешење Вијећа за државну помоћ Босне и Херцеговине, број: UP/I 03-26-1-42-4/18 од 23.7.2018. године, и ствар рјешава тако што се утврђује да државна помоћ у облику гаранције кориснику Јавно предузеће "Електропривреда БиХ" д. д. Сарајево, за кредитно задужење у сврху реализације Пројекта "Изградња блока 7 - 450 MW TE Tuzla", није у складу са Законом о систему државне помоћи у Босни и Херцеговини.
2. Налаже се Федералном министарству финансија, као даваоцу државне помоћи, да предузме мјере за поврат незаконито додijелjене помоћи из тачке 1. диспозитива овог рјешења од корисника Јавно предузеће "Електропривреда БиХ" д. д. Сарајево увећане за износ затезне камате од дана када је незаконита помоћ дана на кориштење до дана поврата њеног износа и обавијести Вијеће о извршеном поврату.
3. Ово рјешење бит ће објављено у "Службеном гласнику БиХ", службеним гласилима ентитета и Брчко Дистрикта Босне и Херцеговине.

Образложење

1. Tok postupka

1.1. Pokretanje i tok postupka

Рјешавајући у поступку оcjене усклађености државне помоћи с прописима о државној помоћи, покренутом на основу Захтјева Федералног министарства финансија за одобрење државне помоћи у облику гаранције кориснику Јавно предузеће "Електропривреда БиХ" д. д. Сарајево, за кредитно задужење у сврху реализације Пројекта "Изградња блока 7 - 450 MW TE Tuzla", Вијеће за државну помоћ Босне и Херцеговине (у даљњем тексту: Вијеће) на 73. сједници, одржаној 23. јула 2018. године, донijело је рјешење којим се утврђује да државна помоћ, садржана у Захтјеву за одобрење државне помоћи у облику гаранције кориснику Јавно предузеће "Електропривреда БиХ" д. д. Сарајево, за кредитно задужење у сврху реализације Пројекта "Изградња блока 7 - 450 MW TE Tuzla", не представља државну помоћ у смислу Закона о систему државне помоћи у Босни и Херцеговини.

Секретаријат Енергетске заједнице (у даљњем тексту: Секретаријат ЕЗ-а) актом број: ECS-10/18 од 15.10.2018. године информирао је Вијеће да су Aarhus Centre и CEE Bankwatch Network 25.9.2018. године подnijели жалбу Секретаријату ЕЗ-а против Босне и Херцеговине, односно против Рјешења Вијећа, број: UP/I 03-26-1-42-4/18 од 23. 7. 2018. године, због неусклађености с *acquisem* из области државне помоћи у смислу државне подршке Пројекту "Tuzla 7", која је регистривана као Предмет ECS-10/18, те да ће Секретаријат ЕЗ-а морати покренути поступак у складу са својим механизмом рјешавања спорова.

У истом акту Секретаријат ЕЗ-а доставио је Вијећу процjenu предметне жалбе и preliminarno закључио да Рјешење Вијећа, број: UP/I 03-26-1-42-4/18 од 23. 7. 2018. године, није у складу с правном тежевином о државној помоћи Енергетске заједнице, у мјери у којој нису испуњена четирим условима за изузеће наведенога у Обавјештењу Комисије о примјени чл. 87. и 88. Уговора о Европској заједници у области државне помоћи у облику гаранција ("Службени лист Европске уније", серија C, број 155, 20.6.2008) [у даљњем тексту: Обавјештење Комисије (2008/C 155/02)], и да гаранција не представља државну помоћ.

Отвореним писмом Босни и Херцеговини, акт број: BH-MC/O/jko/03/26-03-2019 од 26.3.2019. године, Секретаријат ЕЗ-а покренуо је поступак рјешавања спорова против Босне и Херцеговине због наводног непоштивања Уговора о оснивању Енергетске заједнице ("Службени гласник БиХ" – Међународни уговори, број 09/06) (у даљњем тексту: Уговор о ЕЗ-у), посебно његових чл. 18. и 19.

Између осталог, у Отвореном писму Секретаријат ЕЗ-а наводи да је након извршене процjене дошао до preliminarnog закључка да Рјешење Вијећа за државну помоћ Босне и Херцеговине, број: UP/I 03-26-1-42-4/18 од 23.7.2018. године, није у складу с правном тежевином о државној помоћи Енергетске заједнице, односно да гаранција коју је Федерално министарство финансија издало Јавном предузећу "Електропривреда БиХ" д. д. Сарајево (у даљњем тексту: ЈП "Електропривреда БиХ") представља државну помоћ.

Наиме, Секретаријат ЕЗ-а истакao је да је Рјешење Вијећа засновано на испуњаванју четирим критерија из Обавјештења Комисије (2008/C 155/02) која су транспонирана у Уредбу о намјени, критеријима и условима за додјелу државне помоћи у Федерацији БиХ ("Службене новине Федерације БиХ", број 27/18), тачније у члан 137, те у вези с тим изразио забринутост у испуњаванје три од четирим критерија из тачке 3.2. наведеног обавјештења Комисије: обим гаранције, границе покривености гаранције и тржишно формирана цијена.

Вијеће је упутило Министарству ванjsке трговине и економских односа Босне и Херцеговине, као контакт-тачки за сарадњу с Енергетском заједницом, Изјашњење на Отворено писмо Секретаријата Енергетске заједнице ECS 10/18, акт број: 03-50-1-162-10/18 од 26.4.2019. године, с циљем његовог достављања Секретаријату ЕЗ-а. У наведеном изјашњењу Вијеће

je dalo argumentaciju koja ukazuje na to da je navedeno rješenje donijelo u skladu sa Zakonom o sistemu državne pomoći u Bosni i Hercegovini i podzakonskim aktima usvojenim na osnovu njega, odnosno konkretno u skladu s članom 137. stav (1) Uredbe o namjeni, kriterijima i uslovima za dodjelu državne pomoći u Federaciji BiH.

Dana 18.9.2019. u Beču je, nakon potpisivanja Memoranduma o razumijevanju, održana medijacijska sjednica između predstavnika Bosne i Hercegovine i Sekretarijata EZ-a, pod pokroviteljstvom Centra za rješavanje sporova i pregovaranja Energetske zajednice, kojom je predsjedavao dr. Herman Verbist kao medijator, ali su pregovori završili bez postizanja sporazuma.

Shodno članu 11. Proceduralnog akta br. 2015/04/MC-EnC Ministarskog vijeća Energetske zajednice, od 16.10.2015. godine, o Pravilima procedure za rješavanje sporova prema Ugovoru o EZ-u (u daljnjem tekstu: Pravila za rješavanje sporova 2015), kojim je propisano da Sekretarijat EZ-a provodi preliminarni postupak prije podnošenja obrazloženog zahtjeva Ministarskom vijeću EZ-a. Sekretarijat EZ-a je 16.1.2020. godine uputio Bosni i Hercegovini Obrazloženo mišljenje u predmetu ECS-10/18.

U Obrazloženom mišljenju Sekretarijat EZ-a uradio je analizu Rješenja Vijeća, broj: UP/I 03-26-1-42-4/18 od 23.7.2018. godine, kojim je utvrđeno da garancija korisniku JP "Elektroprivreda BiH", za kreditno zaduženje u svrhu realizacije Projekta "Izgradnja bloka 7 - 450 MW TE Tuzla", ne predstavlja državnu pomoć i zaključio da ova procjena nije u skladu s pravnom tečevinom o državnoj pomoći Energetske zajednice, odnosno s Obavještenjem Komisije (2008/C 155/02), jer nisu kumulativno ispunjeni svi uslovi da predmetna garancija ne predstavlja državnu pomoć. Naime, u Obrazloženom mišljenju navodi se da predmetna garancija ne ispunjava uslov koji se odnosi na obim garancije, granice pokriva garancije, tj. garancija pokriva više od 80% neizmirenog kredita, i za nju nije plaćena tržišna premija.

U zaključku Obrazloženog mišljenja navodi se da je na osnovu spomenute procjene, a pozivajući se na detaljnu analizu datu u Otvorenom pismu i izvještaju Shepparda Mullina, Sekretarijat utvrdio da je Vijeće pogrešno procijenilo karakter državne pomoći, te da je na taj način Bosna i Hercegovina dodijelila nezakonitu državnu pomoć, čime su povrijeđena prava Energetske zajednice, posebno čl. 18. i 19. Ugovora o EZ-u.

Također, Sekretarijat EZ-a je u Obrazloženom mišljenju, shodno članu 14. stav 2. Postupka za rješavanje sporova, od Bosne i Hercegovine zatražio da otkloni povredu utvrđenu u ovom obrazloženom mišljenju u roku od dva mjeseca, tj. do 16. 3. 2020. godine.

U skladu s članom 90. Ugovora o EZ-u, Sekretarijat EZ-a je 26. 6. 2020. godine uputio Obrazloženi zahtjev u kome od Ministarskog vijeća EZ-a traži da donese odluku da donošenjem i zadržavanjem na snazi Odluke Vijeća za državnu pomoć Bosne i Hercegovine, broj: UP/I 03-26-1-42-4/18 od 23. 7. 2018. godine, kojom je utvrđeno da garancija u korist Izvozno-uvozne banke Kine radi osiguranja kredita JP "Elektroprivreda BiH" ne predstavlja državnu pomoć u smislu člana 18. stav 1. tačka c) Ugovora o EZ-u, Bosna i Hercegovina ne ispunjava svoje obaveze prema članu 18. navedenog ugovora.

Dana 26.6.2020. godine Predsjedništvo Energetske zajednice zatražilo je od Savjetodavnog odbora EZ-a davanje mišljenja na Obrazloženi zahtjev Sekretarijata EZ-a u slučaju ECS-10/18 protiv Bosne i Hercegovine.

S obzirom na to da, u skladu s članom 32. (4) Pravila za rješavanje sporova, Savjetodavni odbor EZ-a mora provesti javnu raspravu prije davanja mišljenja, javna rasprava zakazana je za 9.10.2020. godine, uz saglasnost Bosne i Hercegovine i Sekretarijata EZ-a.

Savjetodavni odbor EZ-a otvorio je javnu raspravu 9.10.2020. godine, ali je na zahtjev predstavnika Bosne i Hercegovine ona odgođena za 9.12.2020. godine jer

Savjetodavnom odboru nisu bili dostupni svi dokazi, prije svega niz izvještaja ekonomista relevantnih za slučaj, posebno izvještaj (analiza koju je naručilo JP "Elektroprivreda BiH") Copenhagen Economics - Ekonomska i pravna analiza garancije Federacije BiH s aspekta važećih propisa o državnoj pomoći BiH/FBiH i EU (Economic and Legal Analysis of the Guarantee of the Federation of BiH from the Aspect of Valid BiH/FBiH and EU State Aid Regulations, Copenhagen Economics, Copenhagen, 2020), Copenhagen Economics, Copenhagen, 2020, i izvještaj (nezavisna ekonomska procjena za Sekretarijat EZ-a) Oxera Consulting, Oxford – Procjena garancije EPBiH za Projekat "Tuzla 7" (Assessment of the Guarantee provided to EPBiH for the Tuzla 7 Project, Oxera Consulting, Oxford, 2020). Savjetodavni odbor EZ-a zatražio je da se svi relevantni dokumenti podnesu do 27.11.2020. godine i dao mogućnost stranama da daju objašnjenje kako su ekonomski dokazi predstavljeni u tim izvještajima povezani sa ostalim argumentima predmetnog slučaja.

Na javnoj raspravi, koja je održana online 9.12.2020. godine, pred Savjetodavnim odborom EZ-a predstavnici Bosne i Hercegovine: Aleksandar Ristić, Vijeće za državnu pomoć BiH, Bogdan Gecić, advokat, Elektroprivreda BiH, i Adina Claić, Copenhagen Economics, Elektroprivreda BiH, iznijeli su argumentaciju da predmetna garancija Federacije BiH za kreditno zaduženje u svrhu realizacije Projekta "Izgradnja bloka 7 - 450 MW TE Tuzla" ne predstavlja državnu pomoć, kako je to utvrđeno Rješenjem Vijeća, broj: UP/I 03-26-1-42-4/18 od 23.7.2018. godine.

Dana 15.11.2021. godine Savjetodavni odbor EZ-a, u sastavu Rajko Pimat, Alan Riley, Helmut Schmitt von Sydow, Verica Trstenjak i Wolfgang Urbantschitsch, u skladu s članom 90. Ugovora o EZ-u i članom 11. Pravila za rješavanje sporova 2015, jednoglasno je dao mišljenje u predmetu ECS-10/18.

U mišljenju je navedeno da Savjetodavni odbor smatra da Bosna i Hercegovina usvajanjem i zadržavanjem na snazi Odluke Vijeća za državnu pomoć Bosne i Hercegovine, broj: UP/I 03-26-1-42-4/18 od 23.7.2018. godine, kojom je utvrđeno da garancija u korist Izvozno-uvozne banke Kine radi osiguranja kredita JP "Elektroprivreda BiH" ne predstavlja državnu pomoć u smislu člana 18. stav 1. tačka c) Ugovora o EZ-u, ne ispunjava svoje obaveze prema članu 18. navedenog ugovora.

Dana 30.12.2021. godine Vijeće je zaprimilo putem službenog e-maila info@szdp.gov.ba dopis Ministarstva vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH kojim obavještavaju da je u Beogradu 30. 11. 2021. godine održan 19. sastanak Ministarskog vijeća Energetske zajednice, na kome je, između ostalog, razmatrano i mišljenje Savjetodavnog odbora Energetske zajednice u vezi s pokrenutim postupkom ECS-10/18 koji se vodi protiv Bosne i Hercegovine zbog nepoštivanja pravila i obaveza u oblasti državne pomoći, te da je Ministarsko vijeće usvojilo Odluku, broj: 2021/03/MC-EnC, o nepoštivanju Ugovora o EZ-u od strane Bosne i Hercegovine u slučaju ECS-10/18.

U članu 1. Odluke Ministarskog vijeća Energetske zajednice 2021/03/MC-EnC od 30.11.2021. godine navodi se da donošenjem i zadržavanjem na snazi Odluke Vijeća za državnu pomoć Bosne i Hercegovine, broj: UP/I 03-26-1-42-4/18 od 23. 7. 2018. godine, kojom je utvrđeno da garancija u korist Izvozno-uvozne banke Kine radi osiguranja kredita JP "Elektroprivreda BiH" ne predstavlja državnu pomoć u smislu člana 18. stav 1. tačka c) Ugovora o osnivanju Energetske zajednice, Bosna i Hercegovina ne ispunjava svoje obaveze prema članu 18. Ugovora iz razloga koji su navedeni u Obrazloženom zahtjevu Sekretarijata Energetske zajednice u predmetu ECS-10/18 od 26. 6. 2020. godine.

U članu 2. iste odluke navodi se da je Bosna i Hercegovina dužna preduzeti sve odgovarajuće mjere kako bi ispravila kršenje utvrđeno u članu 1. ove odluke i odmah osigurati usklađenost sa zakonom Energetske zajednice, te da je dužna redovno izvještavati Sekretarijat EZ-a i Stalnu grupu na visokom nivou o mjerama

preduzetim u 2022. godini. U stavu 2. istog člana navodi se da ako se kršenje Ugovora o EZ-u ne otkloni do 1. 7. 2022. godine, Sekretarijat EZ-a pokrenut će postupak prema članu 92. Ugovora.

1.2. Obnova postupka

Shodno navedenoj odluci Ministarskog vijeća Energetske zajednice 2021/03/MC-EnC od 30. 11. 2021. godine, kojom je utvrđeno da je Bosna i Hercegovina, odnosno Vijeće Rješenjem broj: UP/I 03-26-1-42-4/18 od 23.7.2018. godine, prekršila član 18. Ugovora o EZ-u, te da je shodno toj odluci dužna predmetno rješenje uskladiti sa zakonodavstvom Energetske zajednice do 1.7.2022. godine, Vijeće je odlučilo da obnovi postupak po službenoj dužnosti, shodno članu 239. stav (1) Zakona o upravnom postupku ("Službeni glasnik BiH", br. 29/02, 12/04, 88/07, 93/09, 41/13 i 53/16) u dijelu koji se odnosi na procjenu kumulativne ispunjenosti četiri kriterija iz člana 137. stav (1) Uredbe o namjeni, kriterijima i uslovima za dodjelu državne pomoći u Federaciji BiH.

Naime, u Obrazloženom mišljenju Sekretarijata EZ-a i Mišljenju Savjetodavnog odbora EZ-a, kao razlozi neusklađenosti Rješenja Vijeća, broj: UP/I 03-26-1-42-4/18 od 23.7.2018. godine, s pravnom tečevinom o državnoj pomoći Energetske zajednice, navedeno je neispunjavanje tri od četiri kriterija iz tačke 3.2. Obavještenja Komisije (2008/C 155/02): obim garancije, granice pokrivenosti garancije i tržišno formirana cijena (nije plaćena tržišna premija za garanciju), koja su transponirana u Uredbu o namjeni, kriterijima i uslovima za dodjelu državne pomoći u Federaciji BiH, tačnije u član 137.

S obzirom na to da je Ministarsko vijeće Energetske zajednice utvrdilo da je Bosna i Hercegovina, odnosno Vijeće Rješenjem broj: UP/I 03-26-1-42-4/18 od 23.7.2018. godine, prekršila član 18. Ugovora o EZ-u, a da je Ugovor o EZ-u sporazum međunarodnog karaktera i njega je Bosna i Hercegovina ratificirala Odlukom o ratifikaciji koju je donijelo Predsjedništvo Bosne i Hercegovine na 32. hitnoj sjednici, održanoj 27. jula 2006. godine, na osnovu člana V. 3. (d) Ustava Bosne i Hercegovine i saglasnosti Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine (Odluka PSBiH, broj 326/06 od 7. jula 2006. godine), te je samim tim u hijerarhiji pravnih propisa, tj. po svojoj pravnoj snazi iznad domaćeg zakonodavstva, u konkretnom slučaju Zakona o sistemu državne pomoći u Bosni i Hercegovini, Vijeće je odlučilo da obnovi postupak okončan Rješenjem broj: UP/I 03-26-1-42-4/18 od 23.7.2018. godine, po službenoj dužnosti, u skladu s članom 239. stav (1) Zakona o upravnom postupku, zbog okolnosti navedenih u članu 238. stav (1) istog zakona (nove činjenice), te da donese novo rješenje koje će biti usklađeno s Ugovorom o EZ-u i u pravnom tečevinom EU.

Naime, Vijeće je zaključilo da argumenti navedeni u Mišljenju Savjetodavnog odbora Energetske zajednice i Obrazloženom mišljenju Sekretarijata EZ-a, na osnovu kojih je donesena Odluka Ministarskog vijeća Energetske zajednice 2021/03/MC-EnC od 30. 11. 2021. godine, predstavljaju nove činjenice, shodno članu 238. stav (1) Zakona o upravnom postupku, koje bi u vezi s već izvedenim i upotrijebljenim dokazima mogle dovesti do drugačijeg rješenja da su te činjenice bile iznesene ili upotrijebljene u ranijem postupku okončanom Rješenjem broj: UP/I 03-26-1-42-4/18 od 23.7.2018. godine.

Vijeće je odlučilo da ne donosi poseban zaključak kojim se obnova dozvoljava, kako je to propisano odredbom člana 246. stav (1) Zakona o upravnom postupku, nego je odlučilo, u skladu sa stavom (2) istog člana, da u interesu ubrzanja postupka pređe odmah na ponovnu ocjenu kumulativne ispunjenosti četiri kriterija iz člana 137. stav (1) Uredbe o namjeni, kriterijima i uslovima za dodjelu državne pomoći u Federaciji BiH, jer je na osnovu Obrazloženog mišljenja Sekretarijata EZ-a i Mišljenja Savjetodavnog odbora EZ-a utvrđeno da bi nova procjena u vezi s već izvedenim dokazima mogla dovesti do drugačijeg rješenja.

Na kraju, smatramo bitnim istaći da je, bez obzira na odredbe domaćeg zakonodavstva, u konkretnom slučaju Zakona o

sistemu državne pomoći u Bosni i Hercegovini i Zakona o upravnom postupku, Vijeće u obavezi da, u konkretnom slučaju, donese novo rješenje koje će biti usklađeno s Ugovorom o EZ-u, s obzirom na to da on, kao međunarodni sporazum, ima supremaciju nad zakonima Bosne i Hercegovine, jer je u hijerarhiji pravnih propisa/akata iznad domaćeg zakonodavstva.

Naime, Ministarsko vijeće EZ-a je, shodno članu 91. Ugovora o EZ-u, donijelo Odluku broj: 2021/03/MC-EnC od 30.11.2021. godine, kojom je utvrđeno da je Bosna i Hercegovina, odnosno Vijeće Rješenjem broj: UP/I 03-26-1-42-4/18 od 23.7.2018. godine, prekršila član 18. Ugovora o EZ-u, prihvatajući Mišljenje Savjetodavnog odbora EZ-a i Obrazloženo mišljenje Sekretarijata EZ-a, koji su predmetno rješenje Vijeća ocjenjivali na osnovu kriterija koji proizlaze iz primjene pravila čl. 81, 82. i 87. Ugovora o osnivanju Evropske zajednice, shodno članu 18. stav (2) Ugovora o EZ-u.

Obaveza Vijeća da prilikom ocjene zahtjeva za dodjelu državne pomoći primjenjuje navedene kriterije koji proizlaze iz primjene konkurencijskih pravila važećih u Zajednici, posebno čl. 81, 82, 86. i 87. Ugovora o osnivanju Evropske zajednice i instrumenata za tumačenje koje su usvojile institucije Zajednice, propisana je i odredbom člana 71. stav 2. Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Evropskih zajednica i Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 5/08 - Međunarodni ugovori) (u daljnjem tekstu: SSP).

2. Primijenjeni propisi

Osim odredbi Zakona, Vijeće je u obnovljenom postupku primijenilo i odredbe Uredbe o namjeni, kriterijima i uslovima za dodjelu državne pomoći u Federaciji BiH, te u svrhu poređenja propise Evropske unije iz oblasti državne pomoći.

U skladu s odredbom člana 4. stav (1) Uredbe o namjeni, kriterijima i uslovima za dodjelu državne pomoći u Federaciji BiH, kojom je propisano da se državna pomoć dodjeljuje ako program ili pojedinačni projekat državne pomoći zadovoljava uslove iz ove uredbe i člana 71. stav 2. SSP-a, Vijeće je obavezano da prilikom ocjene zahtjeva za dodjelu državne pomoći primjenjuje ne samo pravo Bosne i Hercegovine nego da na odgovarajući način primijeni i kriterije i uslove koji proizlaze iz primjene konkurencijskih pravila važećih u Zajednici i instrumenata za tumačenje koje su usvojile institucije Zajednice. Osim Uredbom o namjeni, kriterijima i uslovima za dodjelu državne pomoći u Federaciji BiH, obaveza primjene navedenih kriterija i uslova Vijeću je propisana odredbom člana 71. stav 1. tačka c) SSP-a koji glasi: Konkurencija i druge ekonomske odredbe "1. Sljedeće je nespojivo s propisnim funkcioniranjem ovog sporazuma, u mjeri u kojoj može uticati na trgovinu između Zajednice i Bosne i Hercegovine: (c) svaka državna pomoć kojom se narušava ili prijeti narušavanju konkurencije davanjem prednosti određenim preduzećima ili određenim proizvodima", te stavom 2. istog člana koji glasi: "2. Svaka praksa suprotna ovom članu ocjenjivat će se na osnovu kriterija koji proizlaze iz primjene konkurencijskih pravila važećih u Zajednici, posebno čl. 81, 82, 86. i 87. Ugovora o osnivanju Evropske zajednice i instrumenata za tumačenje koje su usvojile institucije Zajednice."

Kako odredbom člana 137. Uredbe o namjeni, kriterijima i uslovima za dodjelu državne pomoći u Federaciji BiH nisu detaljno obrazloženi kriteriji i uslovi za dodjelu državne pomoći u obliku garancija, te kriteriji i uslovi iz pojma/definicije državne pomoći, Vijeće je u konkretnom slučaju, u svrhu poređenja, shodno članu 71. stav 2. SSP-a, uzelo u obzir i sljedeće propise Evropske unije:

- Obavještenje Komisije o primjeni čl. 87. i 88. Ugovora o Evropskoj zajednici u oblasti državne pomoći u obliku garancija ("Službeni list Evropske unije", serija C, broj 155, 20.6.2008) [u daljnjem tekstu: Obavještenje Komisije (2008/C 155/02)] i
- Obavještenje Komisije o pojmu državne pomoći iz člana 107. stav 1. Ugovora o funkcioniranju Evropske

unije ("Službeni list Evropske unije", serija C, broj 262/1, 19.7.2016) [u daljnjem tekstu: Obavještenje Komisije (2016/C 262/01)].

3. Utvrđivanje činjenica

Vijeće je u obnovljenom postupku okončanom Rješenjem Vijeća, broj: UP/I 03-26-1-42-4/18 od 23. 7. 2018. godine, odlučilo da izvrši ponovnu ocjenu kumulativne ispunjenosti četiri kriterija iz člana 137. stav (1) Uredbe o namjeni, kriterijima i uslovima za dodjelu državne pomoći u Federaciji BiH, te utvrdilo sljedeće:

Članom 137. stav (1) Uredbe o namjeni, kriterijima i uslovima za dodjelu državne pomoći u Federaciji BiH propisano je da pojedinačna državna garancija ne predstavlja instrument dodjele državne pomoći ako su kumulativno ispunjeni sljedeći uslovi:

- a) da privredni subjekat nije u teškoćama;
- b) da je garancija povezana s posebnom finansijskom transakcijom, na fiksni iznos i fiksni period;
- c) da garancija ne pokriva više od 80% neizmirenog zajma ili druge finansijske obaveze korisnika, s tim da se ovo ograničenje ne odnosi na:
 - 1) garancije koje pokrivaju dužničke obveznice ili
 - 2) garancije date s ciljem finansiranja privrednog subjekta čija je isključiva djelatnost pružanje usluga od općeg ekonomskog interesa, a garanciju daje sam organ koji je povjerio vršenje usluga od općeg ekonomskog interesa;
- d) da se premija za garanciju obračunava primjenom tržišnih principa.

Shodno odredbama tačke 3.2. Obavještenja Komisije (2008/C 155/02), Evropska komisija u pogledu pojedinačnih državnih garancija smatra da je ispunjavanje svih sljedećih uslova dovoljno kako bi se isključilo prisustvo državne pomoći:

- (a) Zajmoprimac nije u finansijskim teškoćama;
- (b) Obim garancije može se pravilno izmjeriti u trenutku njegove dodjele. Ovo znači da garancija mora biti vezana uz određenu finansijsku transakciju, za fiksni najviši iznos i vremenski ograničeno;
- (c) Garancija ne pokriva više od 80% neotplaćenog zajma ili druge finansijske obaveze. Ovo ograničenje ne primjenjuje se na garancije koje pokrivaju dužničke vrijednosne papire. Ograničenje od 80% ne odnosi se na javne garancije dodijeljene za finansiranje preduzetnika čija je jedina djelatnost pravilno dodijeljena usluga od općeg ekonomskog interesa i kada je tu garanciju pružio organ javne vlasti koji je i dodijelio tu uslugu;
- (d) Za garanciju je plaćena tržišno formirana cijena.

Preuzimanje rizika obično bi trebalo biti nagrađeno prikladnom premijom na iznos garancije ili iznos kontragarancije. Garancija ne sadrži državnu pomoć kada je cijena plaćena za garanciju barem toliko visoka kao odgovarajuća referentna vrijednost za premije garancija koja se može naći na finansijskim tržištima.

Ako se odgovarajuća referentna vrijednost za premije garancija ne može naći na finansijskim tržištima, ukupni finansijski trošak garantiranog zajma, uključujući kamatnu stopu zajma i premiju garancije, mora se uporediti s tržišnom cijenom sličnog zajma bez garancije.

U oba slučaja, kako bi se odredila odgovarajuća tržišna cijena, trebaju se uzeti u obzir obilježja garancije i osnovnog zajma. Ovo uključuje: iznos i trajanje transakcije; osiguranje koje daje zajmoprimac i druga iskustva koja utiču na procjenu stope naplate; vjerovatnost neizvršavanja obaveza zajmoprimca koja proizlazi iz njegove finansijske situacije, njegovog sektora djelatnosti i očekivanja; kao i drugih privrednih okolnosti. Ova analiza bi ponajprije trebala omogućiti da se zajmoprimac klasificira prema ocjeni rizičnosti. Kako bi ocijenila da li je

premija u skladu s tržišnim cijenama, država članica može provesti usporedbu cijena koje na tržištu plaćaju slično rangirani preduzetnici."

a) Privredni subjekat nije u teškoćama

Na osnovu pokazatelja iz bilansa stanja i uspjeha za period 2015 - 2017. godine opisanih u tački 3.1 obrazloženja Rješenja Vijeća, broj: UP/I 03-26-1-42-4/18 od 23.7.2018. godine, Vijeće je utvrdilo da JP "Elektroprivreda BiH" nije u teškoćama.

Naime, omjer knjigovodstvenog duga i kapitala nije bio veći od 7,5, a EBITDA koeficijent pokriva kamata nije bio niži od 1,0, čime je ispunjen uslov iz člana 137. stav (1) tačka a) Uredbe o namjeni, kriterijima i uslovima za dodjelu državne pomoći u Federaciji BiH.

Također, utvrđeno je da je osnovni kapital JP "Elektroprivreda BiH" u posmatranom periodu bio stabilan.

b) Garancija mora biti povezana s posebnom finansijskom transakcijom, na fiksni iznos i fiksni period

Da bi ovaj uslov bio ispunjen, obim garancije mora se pravilno izmjeriti u trenutku njegove dodjele, što znači da garancija mora biti vezana uz određenu finansijsku transakciju, za fiksni najviši iznos i vremenski ograničena.

U konkretnom slučaju garancija Federacije BiH povezana je sa specifičnom finansijskom transakcijom, tj. zajmom koji daje CEXIM banka JP "Elektroprivreda BiH" u svrhu realizacije Projekta "Izgradnja bloka 7 - 450 MW TE Tuzla", daje se u fiksnom iznosu na ukupan iznos kredita od 613.990.000,00 eura uvećan za kamatnu stopu: 6-mjesečni EURO LIBOR + 2,3% i vremenski je ograničena – garancija će teći nakon perioda važenja Sinosure osiguranja, od 2032. do kraja otplatnog perioda 2037. godine.

Međutim, budući da su u tački 2. Nacrta odluke Vlade Federacije BiH o izdavanju garancije propisani uslovi za izdavanje garancije, prema kojima se garancija izdaje na fiksni iznos od 613.990.000,00 eura, uvećano za kamatu i druge pripadajuće troškove po Sporazumu o kreditnoj liniji na period roka otplate kredita koji iznosi 20 godina, Vijeće je utvrdilo da navedeni "drugi pripadajući troškovi" nisu jasno definirani i maksimalni iznos pokriven garancijom može odstupati od toga zbog daljnjih troškova ili naknada.

Shodno navedenom, Vijeće je utvrdilo da se ne može smatrati da je iznos predmetne garancije fiksni, te da samim tim nije ispunjen uslov iz člana 137. stav (1) tačka b) Uredbe o namjeni, kriterijima i uslovima za dodjelu državne pomoći u Federaciji BiH.

c) Garancija ne može pokrivati više od 80% neizmirenog zajma ili druge finansijske obaveze korisnika

Da bi ovaj uslov bio ispunjen, shodno odredbi člana 137. stav (1) tačka c) Uredbe o namjeni, kriterijima i uslovima za dodjelu državne pomoći u Federaciji BiH, potrebno je da garancija ne pokriva više od 80% neizmirenog zajma ili druge finansijske obaveze korisnika, s tim da se ovo ograničenje ne odnosi na garancije date s ciljem finansiranja privrednog subjekta čija je isključiva djelatnost pružanje usluga od općeg ekonomskog interesa, a garanciju daje sam organ koji je povjerio vršenje usluga od općeg ekonomskog interesa.

S obzirom na to da predmetna garancija pokriva 100% kredita, odnosno da Federacija BiH garantira za ukupne obaveze zajmoprimca - JP "Elektroprivreda BiH" po Sporazumu o kreditnoj liniji, kako je to propisano članom 1.1. Nacrta ugovora o izdavanju garancije, Vijeće je, s ciljem ispunjavanja uslova iz člana 137. stav (1) tačka c) podtačka 2) Uredbe o namjeni, kriterijima i uslovima za dodjelu državne pomoći u Federaciji BiH, u postupku okončanom Rješenjem Vijeća, broj: UP/I 03-26-1-42-4/18 od 23.7.2018. godine, utvrdilo da JP "Elektroprivreda BiH" obavlja uslugu od općeg ekonomskog interesa.

Međutim, osim obavljanja tri usluge od općeg ekonomskog interesa: (1) proizvodnja, (2) snabdijevanje i (3) distribucija

električne energije, JP "Elektroprivreda BiH" obavlja i druge privredne djelatnosti koje su tržišne prirode, kao što je prodaja električne energije, kako na tržištu Bosne i Hercegovine tako i na međunarodnom tržištu, kao i iskopavanje uglja.

Shodno navedenom, Vijeće je utvrdilo da pružanje usluga od općeg ekonomskog interesa nije isključiva djelatnost JP "Elektroprivreda BiH", nego da obavlja i druge aktivnosti koje su očito tržišne prirode, te da samim tim nije ispunjen uslov iz člana 137. stav (1) tačka c) Uredbe o namjeni, kriterijima i uslovima za dodjelu državne pomoći u Federaciji BiH.

d) Tržišno orijentirana premija/cijena morala bi biti plaćena za garanciju

Prilikom ocjene da li je u konkretnom slučaju ispunjen uslov iz člana 137. stav (1) tačka d) Uredbe o namjeni, kriterijima i uslovima za dodjelu državne pomoći u Federaciji BiH, Vijeće je u svrhu poređenja uzelo u obzir i odredbe tačke 3.2. podtačka d) Obavještenja Komisije (2008/C 155/02), kojim je propisano da za garanciju mora biti plaćena tržišno formirana cijena, odnosno da garancija ne sadrži državnu pomoć kada je cijena plaćena za garanciju barem toliko visoka kao odgovarajuća referentna vrijednost za premije garancija koja se može naći na finansijskim tržištima.

Tačkom 3.2. podtačka d) Obavještenja Komisije (2008/C 155/02) propisano je i da ako se odgovarajuća referentna vrijednost za premije garancija ne može naći na finansijskim tržištima, ukupni finansijski trošak garantiranog zajma, uključujući kamatnu stopu zajma i premiju garancije, mora se uporediti s tržišnom cijenom sličnog zajma bez garancije, uzimajući u obzir obilježja garancije i osnovnog zajma: iznos i trajanje transakcije; osiguranje koje daje zajmoprimac i druga iskustva koja utiču na procjenu stope naplate; vjerovatnost neizvršavanja obaveza zajmoprimca koja proizlazi iz njegove finansijske situacije, njegovog sektora djelatnosti i očekivanja; kao i drugih privrednih okolnosti. Ova analiza bi ponajprije trebala omogućiti da se zajmoprimac klasificira prema ocjeni rizičnosti. Ovu klasifikaciju rejtinga može dati međunarodno priznata agencija ili, gdje je dostupno, primijeniti interni rejting koji koristi banka koja daje osnovni kredit. Kako bi ocijenila da li je premija u skladu s tržišnim cijenama, država članica može provesti uporedbu cijena koje na tržištu plaćaju slično rangirani preduzetnici.

U postupku okončanom Rješenjem broj: UP/I 03-26-1-42-4/18 od 23.7.2018. godine Vijeće je utvrdilo da Federacija BiH izdaje garanciju na fiksni iznos kredita od 613.990.000,00 eura, uvećano za kamatu i druge pripadajuće troškove po Sporazumu o kreditnoj liniji na period od 20 godina, zatim da će za preuzimanje rizika, prije izdavanja garancije u korist kreditora, JP "Elektroprivreda BiH" Federaciji BiH odnosno budžetu Federacije BiH, osim provizije od 0,5% (na iznos garancije) za izdavanje garancije u iznosu od 8.032.916,50 KM, platiti i premiju rizika po stopi od 3,3% (na iznos glavnice) u iznosu od 39.628.382,00 KM, u skladu s Pravilnikom o pratećoj dokumentaciji i informacijama neophodnim u proceduri donošenja odluke o izdavanju garancije Federacije BiH i procentu premije i provizije za izdavanje garancije, da se garancija aktivira u slučaju neispunjavanja obaveza JP "Elektroprivreda BiH" nakon isteka police osiguranja agencije Sinosure koja pokriva kreditni rizik u prvih 15 godina kredita, te da je zbog nepostojanja odgovarajuće referentne vrijednosti za premije garancija na finansijskom tržištu Bosne i Hercegovine Federalno ministarstvo finansija u svojoj metodologiji dalo poređenje ukupnog finansijskog troška garantiranog kredita, uključujući kamatnu stopu kredita i premiju garancije, s tržišnom cijenom sličnog kredita bez državne garancije.

Naime, Federalno ministarstvo finansija je u svrhu poređenja, a zbog nepostojanja odgovarajuće referentne vrijednosti za premije garancija na finansijskom tržištu Bosne i Hercegovine, uradilo poređenje ukupnog finansijskog troška

garantiranog kredita, uključujući kamatnu stopu kredita i premiju garancije, s tržišnom cijenom sličnog kredita bez državne garancije:

- kao polazna osnova korištena je kamatna stopa po kreditu JP "Elektroprivreda BiH" kod EBRD-a koji je odobren pod komercijalnim uslovima, tj. bez vladine garancije, a koja iznosi 6-mjesečni EURIBOR+3% (Ugovor o kreditu između JP "Elektroprivreda BiH" i EBRD-a od 30.10.2013. godine u iznosu od 35,0 miliona eura) i
- kamatna stopa ugovorena po Sporazumu o kreditnoj liniji uz garanciju Federacije BiH koja iznosi 6-mjesečni EURO LIBOR+2,3%.

Navedenim poređenjem Federalno ministarstvo finansija zaključilo je da razlika između kamatnih stopa kredita bez garancije i kredita s državnom garancijom iznosi 0,7% godišnje i kada se ona replicira na otplatni plan predmetnog kredita kod CEXIM banke, dobije se iznos od 89,38 miliona KM, koji bi JP "Elektroprivreda BiH" trebalo platiti na ime premije Federaciji BiH po tržišnoj cijeni, umjesto 47.661.298,50 KM koliko će platiti u skladu s Pravilnikom o pratećoj dokumentaciji i informacijama neophodnim u proceduri donošenja odluke o izdavanju garancije Federacije BiH i procentu premije i provizije za izdavanje garancije, ali je naglašeno da će JP "Elektroprivreda BiH" na ime ukupnih naknada za garanciju Federacije BiH i police osiguranja agencije Sinosure platiti iznos od oko 139,96 miliona KM (ili 71,56 miliona eura), iz čega je Vijeće u postupku okončanom Rješenjem broj: UP/I 03-26-1-42-4/18 od 23.7.2018. godine zaključilo da će, u konkretnom slučaju, JP "Elektroprivreda BiH" garantima platiti tržišnu cijenu pokrića rizika po osnovu izdate garancije.

Međutim, Vijeće je u obnovljenom postupku prihvatilo argumentaciju datu u Obrazloženom mišljenju Sekretarijata EZ-a i Mišljenju Savjetodavnog odbora EZ-a da se premije za garancije u drugim sektorima i zemljama mogu uzeti u obzir kako bi se pronašla "odgovarajuća referentna vrijednost za premiju za garanciju na finansijskim tržištima". Naprimjer, iako je većina odluka Evropske komisije redigirana s obzirom na tačan nivo procijenjenih premija za garanciju, Evropska komisija utvrdila je da je premija iznad 12% (plus puni zalog) bila barem jednako visoka kao i tržišna premija, dok je za drugu garanciju u istom predmetu s premijom iznad 3% garantiranog iznosa utvrđeno da predstavlja državnu pomoć (Odluke Evropske komisije u predmetima: N 541/2009 – Švedska: Državna garancija u korist Saab Automobila AB i N 80/2009 – Švedska: Državna garancija u korist Volvo Personvagnar AB).

U skladu s navedenim, Vijeće je utvrdilo da nivo premije od 3,3% na glavicu (u iznosu od 39.628.382,00 KM), uvećan za proviziju od 0,5% od iznosa garancije (u iznosu od 8.032.916,50 KM), u konkretnom slučaju ne odgovara referentnoj vrijednosti na finansijskim tržištima, odnosno da premija za garanciju nije obračunata primjenom tržišnih principa.

Dalje, Vijeće je utvrdilo da je poređenje ukupnog finansijskog troška garantiranog kredita (uključujući kamatnu stopu kredita i premiju za garanciju), s tržišnom cijenom sličnog kredita bez garancije, koje je dalo Federalno ministarstvo finansija, pogrešno, uzimajući u obzir sljedeće:

- EBRD nije komercijalni zajmodavac i stoga se njegov kredit ne može smatrati komercijalnim kreditom (Odluka Evropske komisije u N 541/2009 – Švedska: Državna garancija u korist Saab Automobila AB, tačka 37. "finansijski troškovi sličnog duga bez garancije na komercijalnim tržištima");
- Kredit EBRD-a odnosi se na različitu tehnologiju (sanacija Hidroelektrane "Una" i puštanje u pogon Hidroelektrane "Una" – Aneks na rijeci Uni i Hidroelektrane "Vranduk" na rijeci Bosni) i ima drugačiji cilj (razvoj novih kapaciteta hidroelektrana i

povećanje proizvodnje električne energije iz čistih izvora energije) i veličinu projekta (ukupni troškovi projekta su oko 88 miliona eura) u usporedbi sa spornim projektom izgradnje termoelektrane. Također, treba imati na umu da javni zajmodavci u Evropi ne podržavaju finansiranje izgradnje termoenergetskih postrojenja;

- Kredit EBRD-a je znatno manji (35 miliona eura u poređenju sa 614 miliona eura kredita CEXIM banke);
- Kredit EBRD-a odobren je u 2013. godini (u poređenju s 2018. i promjenama u regulatornom okruženju u vezi s obnovljivim izvorima i termoelektranama i razvojem troškova projekata);
- Kredit EBRD-a odnosi se na EURIBOR, a kredit CEXIM banke na EURO LIBOR, tj. dva različita međubankovna kursa.

Također, Vijeće je utvrdilo da se premija koja se plaća za osiguranje Sinasure ne može dodati premiji i proviziji za garanciju i time uključiti u finansijske troškove garancije, jer ona ne predstavlja naknadu državi za izdavanje garancije i uopćeno se primjenjuje prije pozivanja na garanciju.

Na kraju, Vijeće je utvrdilo da bi i ostali instrumenti osiguranja, kao što su mjenice JP "Elektroprivreda BiH" i hipoteka prvog reda na cijeloj nekretnini Tuzla 7, kao i druge mjere kojima se državi daje kontrola nad rizikom vezanim uz aktivnosti JP "Elektroprivreda BiH", trebali biti procijenjeni prema svojoj vrijednosti kako bi bili ispravno uključeni u procjenu rizika.

Shodno navedenom, Vijeće je utvrdilo da premija za garanciju Federacije BiH za kreditno zaduženje JP "Elektroprivreda BiH" kod Izvozno-uvozne banke Kine (CEXIM banke) nije obračunata primjenom tržišnih principa, u skladu s članom 137. stav (1) tačka d) Uredbe o namjeni, kriterijima i uslovima za dodjelu državne pomoći u Federaciji BiH, odnosno da za nju nije plaćena tržišno formirana cijena, shodno tački 3.2. podtačka d) Obavještenja Komisije (2008/C 155/02).

Uzimajući u obzir navedeno, Vijeće je u postupku utvrdilo da u konkretnom slučaju nisu kumulativno ispunjeni svi uslovi iz člana 137. stav (1) Uredbe o namjeni, kriterijima i uslovima za dodjelu državne pomoći u Federaciji BiH da pojedinačna garancija Federacije BiH korisniku JP "Elektroprivreda BiH", za kreditno zaduženje u svrhu realizacije Projekta "Izgradnja bloka 7 - 450 MW TE Tuzla", ne predstavlja instrument dodjele državne pomoći, budući da garancija nije data u fiksnom iznosu, da pokriva više od 80% kredita i da za nju nije plaćena tržišna premija.

4. Donošenje odluke

Na 121. sjednici, održanoj 29. juna 2022. godine, Vijeće je u obnovljenom postupku ocjene usklađenosti državne pomoći, pokrenutom po službenoj dužnosti, razmatralo dodjelu državne pomoći u obliku garancije korisniku JP "Elektroprivreda BiH" za kreditno zaduženje u svrhu realizacije Projekta "Izgradnja bloka 7 - 450 MW TE Tuzla".

Prilikom donošenja odluke Vijeće je uzelo u obzir cjelokupnu dokumentaciju.

Vijeće je u obnovljenom postupku okončanom Rješenjem broj: UP/I 03-26-1-42-4/18 od 23.7.2018. godine izvršilo ponovnu ocjenu kumulativne ispunjenosti četiri kriterija iz člana 137. stav (1) Uredbe o namjeni, kriterijima i uslovima za dodjelu državne pomoći u Federaciji BiH i utvrdilo da nisu ispunjena tri od četiri uslova da pojedinačna garancija Federacije BiH korisniku JP "Elektroprivreda BiH", za kreditno zaduženje u svrhu realizacije Projekta "Izgradnja bloka 7 - 450 MW TE Tuzla", ne predstavlja instrument dodjele državne pomoći.

Slijedom navedenog, Vijeće je u postupku trebalo utvrditi da li pomoć dodijeljena u obliku garancije korisniku JP "Elektroprivreda BiH", za kreditno zaduženje u svrhu realizacije Projekta "Izgradnja bloka 7 - 450 MW TE Tuzla", predstavlja državnu pomoć iz člana 3. stav (1) Zakona, odnosno da li je u

konkretnom slučaju riječ o prijenosu državnih sredstava, da li je dodjelom garancije korisnik JP "Elektroprivreda BiH" stekao ekonomsku prednost koju ne bi stekao u normalnim tržišnim uslovima, odnosno putem vlastite efikasnosti poslovanja, da li je pomoć u obliku garancije dodijeljena na selektivnoj osnovi, odnosno na selektivan način, te da li se izdavanjem predmetne garancije JP "Elektroprivreda BiH" narušava i postoji opasnost od narušavanja konkurencije, stavljanjem u povoljniji položaj određenih privrednih subjekata ili proizvodnje ili trgovine određenih proizvoda ili pružanja određenih usluga u mjeri u kojoj to utiče na ispunjavanje međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine iz ove oblasti, odnosno na trgovinu između Bosne i Hercegovine i EU.

Vijeće je u postupku utvrdilo da je uslov iz člana 3. stav (1) Zakona koji se odnosi na prijenos državnih sredstava ispunjen, budući da Federalno ministarstvo finansija, shodno članu 1.1. Nacrta ugovora o izdavanju garancije, garantira za ukupne obaveze zajmoprimca - JP "Elektroprivreda BiH" po Sporazumu o kreditnoj liniji, te da nije naplaćena adekvatna tržišna premija od JP "Elektroprivreda BiH".

Naime, shodno tački 2.1. Obavještenja Komisije (2008/C 155/02), garancije koje je direktno dala država, tj. centralne ili lokalne vlasti, kao i garancije koje su kroz izvore države dali drugi organi pod kontrolom države, kao npr. preduzetnici, a koje se mogu pripisati javnoj vlasti, mogu se smatrati državnom pomoći. Također, istom tačkom Obavještenja Komisije (2008/C 155/02) propisano je da pogodnost državne garancije jeste ta da rizik povezan s garancijom snosi država i za to prihvatanje rizika od strane države, u normalnim okolnostima, trebalo bi platiti odgovarajuću naknadu, te ako se država odrekne te naknade, to istovremeno predstavlja korist za preduzetnika i iscrpljivanje državnih sredstava, pa je, u skladu s tim, čak i ako se nikad ne izvrši plaćanje prema uslovima iz garancije, svejedno riječ o državnoj pomoći.

Također, u skladu s tačkom 39. Obavještenja Komisije (2016/C 262/01), kojom je propisano da u slučajevima u kojima organ javne vlasti dodijeli pomoć korisniku, ta je mjera automatski pripisiva državi, čak i ako je organ o kojem je riječ pravno nezavisan od drugih organa javne vlasti, Vijeće je utvrdilo da je u konkretnom slučaju ta mjera predmetna garancija koju je odobrila Vlada Federacije BiH uz saglasnost Parlamenta Federacije BiH i stoga se može pripisati državi.

Kada je u pitanju drugi uslov iz člana 3. stav (1) Zakona, Vijeće je u postupku utvrdilo da je on ispunjen, jer je izdavanjem predmetne garancije korisnik JP "Elektroprivreda BiH" stekao ekonomsku prednost koju ne bi stekao u normalnim tržišnim uslovima, odnosno putem vlastite efikasnosti poslovanja, s obzirom na to da za nju nije platio adekvatnu tržišnu premiju Federaciji BiH i što bez garancije Federacije BiH navedenom preduzeću ne bi bio odobren kredit CEXIM banke, jer je državna garancija neophodan uslov CEXIM banke za dodjelu kredita.

Dalje, Vijeće je u postupku utvrdilo da je treći uslov iz člana 3. stav (1) Zakona ispunjen, s obzirom na to da je pomoć u obliku garancije dodijeljena na selektivnoj osnovi, odnosno na selektivan način, jer je dodjelom data prednost samo jednom tačno određenom privrednom subjektu. Naime, da bi ovaj uslov bio ispunjen, potrebno je utvrditi da se dodjelom državne pomoći stavljaju u povoljniji položaj određeni privredni subjekti, određeni sektori privrede ili proizvodnja/trgovina određenih proizvoda. U konkretnom slučaju Vijeće je utvrdilo da se predmetnom garancijom stavlja u povoljniji položaj, odnosno favorizira samo jedan privredni subjekat – JP "Elektroprivreda BiH" za čije je kreditno zaduženje kod CEXIM banke izdata državna garancija.

Što se tiče četvrtog uslova iz člana 3. stav (1) Zakona, koji se odnosi na narušavanje i postojanje opasnosti od narušavanja konkurencije na tržištu, stavljanjem u povoljniji položaj određenih privrednih subjekata ili proizvodnje ili trgovine određenih proizvoda ili pružanja određenih usluga u mjeri u kojoj to utiče na

ispunjavanje međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine iz ove oblasti, odnosno na trgovinu između Bosne i Hercegovine i EU, Vijeće je u postupku utvrdilo da izdavanjem predmetne garancije JP "Elektroprivreda BiH" za kreditno zaduženje kod CEXIM banke postoji opasnost od narušavanja konkurencije i uticaj na trgovinu jer se JP "Elektroprivreda BiH" stavlja u povoljniji položaj u odnosu na druge proizvođače električne energije na tržištu Federacije BiH i Bosne i Hercegovine.

Naime, shodno tački 187. Obavještenja Komisije (2016/C 262/01), kojom je propisano da se smatra da se mjerom koju je dodijelila država narušava ili prijeti da će se narušiti konkurencija ako bi se njom mogao poboljšati položaj na tržištu korisnika u odnosu na druge preduzetnike s kojima se takmiči na tržištu, odnosno da se uopćeno smatra da narušavanje konkurencije na tržištu u smislu člana 107. stav 1. Ugovora o funkcioniranju Evropske unije obično postoji kada država dodijeli finansijsku prednost nekom preduzetniku u liberaliziranom sektoru u kome postoji ili bi mogla postojati konkurencija na tržištu, Vijeće je utvrdilo da se izdavanjem predmetne garancije JP "Elektroprivreda BiH" stavlja u povoljniji položaj u odnosu na druge proizvođače električne energije na tržištu Bosne i Hercegovine.

Naime, JP "Elektroprivreda BiH" je aktivno u proizvodnji, distribuciji i snabdijevanju električnom energijom koja je predmet Direktive o električnoj energiji 2009/72/EC, čiji je cilj liberalizacija i integracija energetske tržišta Energetske zajednice. U tom kontekstu, svaka pomoć države koja favorizira određena preduzeća suprotna je ciljevima liberalizacije tržišta i protivi se naporima liberalizacije, te takva državna pomoć prijeti narušavanju konkurencije na tržištu.

Kada je u pitanju uticaj na trgovinu, Vijeće je utvrdilo da se dodjelom državne pomoći u obliku garancije JP "Elektroprivreda BiH" utiče na trgovinu, budući da je predmetna garancija izdata za kreditno zaduženje navedenog preduzeća u svrhu finansiranja projekta za izgradnju objekata za proizvodnju električne energije – termoelektrane, te se na taj način jača položaj JP "Elektroprivreda BiH" u sektoru gdje postoji značajna prekogranična trgovina električnom energijom, pa se predmetnom garancijom utiče na trgovinu umreženom energijom između Bosne i Hercegovine i Evropske unije, odnosno prije svega s državama potpisnicama Ugovora o EZ-u.

Naime, tačkom 191. Obavještenja Komisije (2016/C 262/01) propisano je da su sudovi EU presudili da "kada pomoć koju država članica dodijeli jača položaj preduzetnika u odnosu na ostale preduzetnike konkurente u trgovini u EU, smatra se da ta pomoć utiče na trgovinu", te da se može smatrati da javna pomoć može imati učinak na trgovinu između država članica čak i ako korisnik nije direktno uključen u prekograničnu trgovinu (npr. zbog subvencije bi operaterima u drugim državama članicama moglo biti teže ući na tržište održavanjem ili povećavanjem lokalne ponude).

Uzimajući u obzir navedeno, Vijeće je u konkretnom slučaju utvrdilo da garancija Federacije BiH, koju je izdalo Federalno ministarstvo finansija za kreditno zaduženje JP "Elektroprivreda BiH" kod CEXIM banke u svrhu realizacije Projekta "Izgradnja bloka 7 - 450 MW TE Tuzla", predstavlja državnu pomoć iz člana 3. stav (1) Zakona, jer su kumulativno ispunjeni prethodno navedeni uslovi.

S obzirom na to da garancija izdata za kreditno zaduženje JP "Elektroprivreda BiH" predstavlja državnu pomoć u smislu člana 3. stav (1) Zakona, a članom 5. stav (1) Zakona propisana je opća zabrana dodjele državne pomoći koja narušava ili prijeti da naruši tržišnu konkurenciju davanjem prednosti određenim privrednim subjektima, proizvodnji ili trgovini određenih proizvoda ili pružanju određenih usluga u mjeri u kojoj to može uticati na ispunjavanje obaveza Bosne i Hercegovine iz međunarodnih sporazuma, dok su članom 6. stav (1) Zakona, odnosno podzakonskim aktima usvojenim na osnovu Zakona propisana

izuzeća od opće zabrane, Vijeće je u postupku utvrđivalo da li u konkretnom slučaju postoji mogućnost primjene izuzeća na osnovu člana 6. st. (1) i (2) Zakona i Uredbe o namjeni, kriterijima i uslovima za dodjelu državne pomoći u Federaciji BiH.

Budući da je predmetna garancija izdata za kreditno zaduženje u svrhu izgradnje novog bloka Termoelektrane "Tuzla", odnosno za izgradnju objekta za proizvodnju električne energije iz uglja, Vijeće je utvrdilo da Uredbom o namjeni, kriterijima i uslovima za dodjelu državne pomoći u Federaciji BiH, kao i propisima EU iz oblasti državne pomoći, nisu propisani uslovi i kriteriji za dodjelu državne pomoći za izgradnju termoelektrana, odnosno za proizvodnju električne energije iz uglja, te da se na predmetnu garanciju ne može primijeniti izuzeće od opće zabrane državne pomoći iz člana 5. stav (1) Zakona.

Shodno navedenom, Vijeće je utvrdilo da državna pomoć u obliku garancije korisniku JP "Elektroprivreda BiH", za kreditno zaduženje u svrhu realizacije Projekta "Izgradnja bloka 7 - 450 MW TE Tuzla", nije usklađena sa Zakonom i podzakonskim aktima usvojenim na osnovu njega.

U skladu s navedenim, Vijeće je odlučilo kao u tački 1. dispozitiva ovog rješenja.

Shodno odredbi člana 18. stav (1) Zakona, kojom je propisano da kada u slučaju nezakonito dodijeljene državne pomoći donese negativnu odluku iz člana 12. stav (3) tačka d) Zakona, Vijeće utvrđuje obavezu davaocu državne pomoći da preduzme mjere za povrat te nezakonito dodijeljene pomoći od korisnika u iznosu koji uključuje iskorišteni iznos državne pomoći uvećan za zateznu kamatu, koja se naplaćuje počevši od dana kada je nezakonita pomoć data na korištenje do dana povrata njenog iznosa, Vijeće je odlučilo kao u tački 2. dispozitiva ovog rješenja.

Uputstvo o pravnom lijeku:

Ovo rješenje je konačno u upravnom postupku i protiv njega nije dozvoljena žalba.

Nezadovoljna strana može pokrenuti upravni spor pred Sudom Bosne i Hercegovine u roku od 30 dana od dana prijema ovog rješenja.

Broj UP/I 03-26-1-42-11/18
29. juna 2022. godine
Istočno Sarajevo

Predsjedavajuća
Vijeća za državnu pomoć BiH
Dr. **Radmila Čičković**, s. r.

Na temelju članka 12. stavak (3) točka d) i članka 18. stavak (1) Zakona o sustavu državne potpore u Bosni i Hercegovini ("Službeni glasnik BiH", br. 10/12 i 39/20), te članka 247. Zakona o upravnom postupku ("Službeni glasnik BiH", br. 29/02, 12/04, 88/07, 93/09, 41/13 i 53/16), rješavajući u postupku, obnovljenom po službenoj dužnosti, a u vezi s dodjelom državne potpore u obliku garancije korisniku Javno poduzeće "Elektroprivreda BiH" d. d. Sarajevo, za kreditno zaduženje u svrhu realizacije Projekta "Izgradnja bloka 7 - 450 MW TE Tuzla", Vijeće za državnu potporu Bosne i Hercegovine na 121. sjednici, održanoj 29. lipnja 2022. godine, donijelo je sljedeće

RJEŠENJE

1. Poništava se Rješenje Vijeća za državnu potporu Bosne i Hercegovine, broj: UP/I 03-26-1-42-4/18 od 23. 7. 2018. godine, i stvar rješava tako što se utvrđuje da državna potpora u obliku garancije korisniku Javno poduzeće "Elektroprivreda BiH" d. d. Sarajevo, za kreditno zaduženje u svrhu realizacije Projekta "Izgradnja bloka 7 - 450 MW TE Tuzla", nije sukladna Zakonu o sustavu državne potpore u Bosni i Hercegovini.
2. Nalaže se Federalnom ministarstvu financija, kao davatelju državne potpore, da poduzme mjere za povrat nezakonito dodijeljene potpore iz točke 1. dispozitiva ovoga Rješenja od korisnika Javno poduzeće "Elektroprivreda BiH" d. d. Sarajevo, uvećane za iznos zatezne kamate od dana kada je